

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُورَةُ الشَّمْسِ

سورة الشمس

SURAH ASH-SHAMS

(MẶT TRỜI) (91)

Mặc khải tại Makkah

وَالشَّمْسِ وَضُحَاهَا ﴿١﴾ وَالْقَمَرِ إِذَا تَلَّهَا ﴿٢﴾ وَالنَّهَارِ إِذَا جَلَّهَا ﴿٣﴾
وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَاهَا ﴿٤﴾ وَالسَّمَاءِ وَمَا بَدَّنَهَا ﴿٥﴾ وَالْأَرْضِ وَمَا طَحَّنَهَا ﴿٦﴾
وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا ﴿٧﴾ فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا ﴿٨﴾ قَدْ
أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا ﴿٩﴾ وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّاهَا ﴿١٠﴾ كَذَّبَتْ ثَمُودُ
بِطَغْوَاهَا ﴿١١﴾ إِذِ انبَعَثَ أَشْقَاهَا ﴿١٢﴾ فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ
نَاقَةَ اللَّهِ وَسُقْيَاهَا ﴿١٣﴾ فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا فَدَمْدَمَ
عَلَيْهِمْ رَبُّهُمْ بِذُنُوبِهِمْ فَسَوَّاهَا ﴿١٤﴾ وَلَا يَخَافُ عُقْبَاهَا ﴿١٥﴾

◊. Xương Đọc Surah Ash-Shams Trong Lễ Nguyện Solah:

Trong Sahih Al-Bukhari và Muslim có ghi chép lại từ ông Jabir (رضي الله عنه) rằng Thiên sứ Muhammad (ﷺ) đã có nói với ông Mu'adh (رضي الله عنه) rằng tại sao nhà ngươi đã không xương đọc những Surah này trong lễ nguyện Solah:

﴿ سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى ﴾ سورة الأعلى

﴿ وَالشَّمْسِ وَضُحَاهَا ﴾ سورة الشمس

﴿ وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَى ﴾ سورة الليل

((Hãy tán dương đại danh của Rabb của Ngươi, Đấng Tối Cao,)) [Surah Al-A'la]

((Thề bởi mặt trời và sức chói sáng của nó;)) [Surah Ash-Shams]

((Thề bởi ban đêm khi nó bao phủ;)) [Surah Al-Layl]

ﷻ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Nhân danh Allah, Đấng Rất mực Độ lượng, Đấng Rất mực Khoan dung.

وَالشَّمْسِ وَضُحَاهَا (١)

1- Thề bởi mặt trời và sức chói sáng của nó;

وَالْقَمَرِ إِذَا تَلَّهَا (٢)

2- Thề bởi mặt trăng khi đi theo nó;

وَالنَّهَارِ إِذَا جَلَّهَا (٣)

3- Thề bởi ban ngày khi nó phô bày sự rạng rỡ;

وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَاهَا (٤)

4- Thề bởi ban Đêm khi che lấp nó;

وَالسَّمَاءِ وَمَا بَنَاهَا (٥)

5- Thề bởi bầu trời và Đấng đã dựng nó;

وَالْأَرْضِ وَمَا طَحَاهَا (٦)

6- Thề bởi trái đất và Đấng đã trải rộng nó;

وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا (٧)

7- Thề bởi linh hồn và Đấng đã hoàn chỉnh nó;

فَالهَمَّهَا فَجُورَهَا وَتَقْوَاهَا (٨)

8- Rồi Ngài làm cho nó linh cảm, bởi thế, nó ý thức được điều ác và thiện;

قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا (٩)

9- Người nào tẩy sạch nó thì chắc chắn sẽ thành đạt.

وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّاهَا (١٠)

10- Người nào làm nó thối nát thì chắc chắn sẽ thất bại.

ﷻ

◊. Allah Tuyên Thề Bởi Các Tạo Vật Của Ngài Rằng Nếu Người Nào Thanh Tẩy Bản Thân Y Thì Sẽ Thành Công Và Người Nào Làm Cho Bản Thân Y Thối Nát Thì Sẽ Thất Bại:

Allah (ﷻ) đã phán như sau:

قال الله تعالى: ﴿ وَالشَّمْسُ وَضُحَاهَا (١) ﴾

((1- Thề bởi mặt trời và sức chói sáng của nó;))

- Ông Mujahid (رضي الله عنه) nói rằng: “**Đó là ánh sáng chói lọi của mặt trời.**” Còn ông Qatadah (رضي الله عنه) thì nói rằng “ **وَضُحَاهَا – wa Duhaha** ”, có nghĩa là “**cả ngày**”.
- Ông Ibn Jarir (رضي الله عنه) thì nói như sau: “*Quan điểm chính xác về ý nghĩa của Ayah trên là Allah (ﷻ) tuyên thề bởi mặt trời và thời gian ban ngày của nó; bởi vì ánh sáng chói lọi của mặt trời là thời gian ban ngày.*”

Allah (ﷻ) đã phán tiếp:

قال الله تعالى: ﴿ وَالْقَمَرَ إِذَا تَلَاهَا (٢) ﴾

((2- Thề bởi mặt trăng khi đi theo nó;))

- Ông Mujahid (رضي الله عنه) nói rằng đó là mặt trăng đi theo mặt trời.
- Ông Al-`Awfi (رضي الله عنه) thuật lại rằng ông Ibn `Abbas (رضي الله عنه) đã nói về Lời phán của Allah (ﷻ) “ **وَالْقَمَرَ إِذَا تَلَاهَا – Thề bởi mặt trăng khi đi theo nó;** ” như sau: “Mặt trăng đi theo ban ngày.”
- Ông Qatadah (رضي الله عنه) thì nói rằng đó là mặt trăng (**Hilal**) mọc vào ban đêm, khi mặt trời lặn thì **Hilal** xuất hiện.

Allah (ﷻ) đã phán:

قال الله تعالى: ﴿ وَالنَّهَارَ إِذَا جَلَّاهَا (٣) ﴾

((3- Thề bởi ban ngày khi nó phô bày sự rạng rỡ;))

- Ông Mujahid (رضي الله عنه) nói rằng ý nghĩa của Ayah trên có nghĩa là khi ánh sáng ban ngày chiếu sáng chói lọi. Ông Mujahid cũng nói rằng ý nghĩa của Ayah trên cũng giống như ý nghĩa của Lời phán của Allah (ﷻ) trong Surah Al-Layl:

قال الله تعالى: ﴿ وَالنَّهَارَ إِذَا تَجَلَّى ﴾ سورة الليل : ٢

((Thề bởi ban ngày khi nó sáng tỏ;)) [Surah Al-Layl: 2]

Allah (ﷻ) đã phán:

قال الله تعالى: ﴿ وَاللَّيْلَ إِذَا يَغْشَاهَا (٤) ﴾

((4- Thề bởi ban Đêm khi che lấp nó;))

Có nghĩa khi màn đêm che phủ mặt trời thì mặt trời sẽ lặn mất và đường chân trời trở nên u-tối.

Allah (ﷻ) đã phán:

قال الله تعالى: ﴿ وَالسَّمَاءَ وَمَا بَنَاهَا (٥) ﴾

((5- Thề bởi bầu trời và Đấng đã dựng nó;))

Ông Qatadah رضي الله عنه nói rằng sự miêu tả về các mục đích của việc tạo dựng bầu trời và làm cho nó bao la. Ngoài ra, nó cũng có nghĩa là: “**Thề bởi bầu trời và Đấng đã dựng ra nó.**”

Tương tự, Allah ﷻ đã phán trong Surah Az-Zariyat như sau:

قال الله تعالى:

﴿ وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ (٤٧) وَالْأَرْضَ فَرَشْنَاهَا فَنِعْمَ الْمَاهِدُونَ (٤٨) ﴾

سورة الزاريات : ٤٧ - ٤٨

((Và bầu trời, TA đã dựng nó bằng sức mạnh và TA làm cho nó bao la. Và trái đất, TA đã trải nó ra rộng; và Đấng trải ấy thật là ưu việt.))

[Surah Az-Zariyat: 47 - 48]

Có nghĩa là với Sức mạnh Phi thường và Vô biên của Allah ﷻ đã tạo dựng ra bầu trời và trái đất, rồi Ngài ﷻ làm cho nó bao la và trải nó ra rộng.

Allah ﷻ đã phán:

قال الله تعالى: ﴿ وَالْأَرْضَ وَمَا طَحَاهَا (٦) ﴾

((6- Thề bởi trái đất và Đấng đã trải rộng nó;))

- Ông Mujahid رضي الله عنه nói rằng: “**Tahaha** – طَحَاهَا; có nghĩa là Ngài ﷻ đã trải rộng trái đất ra.”
- Ông Al-`Awfi رضي الله عنه thuật lại rằng ông Ibn `Abbas رضي الله عنه nói rằng: “**Wa Ma Tahaha**; có nghĩa là những tạo vật mà Ngài ﷻ đã tạo ra trong trái đất.”
- Ông Ali bin Abi Talhah رضي الله عنه thuật lại rằng ông Ibn `Abbas رضي الله عنه nói rằng: “**طَحَاهَا** – **Tahaha**; có nghĩa là Allah ﷻ đã làm cho trái đất cân đối.”
- Các ông Mujahid, ông Qatadah, ông Ad-Dahhak, ông As-Suddi, ông Ath-Thawri, ông Abu Salih và ông Ibn Zayd đã có nói rằng: “**طَحَاهَا** – **Tahaha**; có nghĩa là Ngài ﷻ đã trải rộng trái đất ra.”

Sau đó, Allah ﷻ đã phán như sau:

قال الله تعالى: ﴿ وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا (٧) ﴾

((7- Thề bởi linh hồn và Đấng đã hoàn chỉnh nó;))

Có nghĩa rằng Allah ﷻ định diện các tạo vật trong trái đất theo khuôn khổ, kích cỡ hợp lý và hoàn chỉnh chúng; và theo đó Allah ﷻ hướng chúng về tôn giáo tự nhiên (**Al-Fitrah**) của Ngài ﷻ.

Tương tự, Allah ﷻ đã phán trong Surah Ar-Rum như sau:

قال الله تعالى:

﴿ فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَةَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ

وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿ سورة الروم : ٣٠

((Do đó, hãy định diện của Người (hỡi Muhammad!) hướng về tôn giáo Hanif (chỉ tôn thờ Allah), Fitrah (tôn giáo tự nhiên) của Allah theo đó Ngài đã tạo hoá con người. Không có một sự thay đổi nào trong tôn giáo của Allah. Đó là tôn giáo đúng đắn nhưng đa số thiên hạ không biết.)) [Surah Ar-Rum: 30]

Ông Abu Hurayrah (رضي الله عنه) thuật lại rằng Thiên sứ Muhammad (ﷺ) đã có nói như sau:

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم:

- " كُلُّ مَوْلُودٍ يُوَلَّدُ عَلَى الْفِطْرَةِ ، فَأَبَوَاهُ يُهَوِّدَانِهِ أَوْ يُنَصِّرَانِهِ أَوْ يُمَجِّسَانِهِ .
- كَمَا تُوَلَّدُ الْبَيْهَمَةُ بِهَيْمَةَ جَمْعَاءَ ، هَلْ تُحْسُونَ فِيهَا مِنْ جَدْعَاءَ ؟ "

• “*Mỗi đứa bé đều được sinh ra trong Fitrah, nhưng cha mẹ của đứa bé làm cho đứa bé trở thành một Người do thái; hoặc là một Người thiên chúa; hoặc là một Người thờ lửa. Tương tự như loài động vật được sinh ra hoàn chỉnh với các bộ phận cơ thể của nó. Các người có nhận thấy rằng ở nó có bất kỳ một sự tàn tật nào không?*” Sahih Al-Bukhari và Muslim.

Ông `Iyad bin Hamad Al-Mujashi`i (رضي الله عنه) thuật lại rằng Thiên sứ Muhammad (ﷺ) đã có nói rằng:

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: " يَقُولُ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ: ﴿إِنِّي خَلَقْتُ عِبَادِي حُنَفَاءَ ، فَجَاءَتْهُمْ الشَّيَاطِينُ فَاجْتَالَتْهُمْ عَنْ دِينِهِمْ﴾ .

“Allah (ﷻ) phán: ((Quả thực, TA đã tạo ra các bề tôi của TA hướng về tôn giáo Hanif (chỉ tôn thờ Allah), nhưng sau đó thì Shaytan đến với họ và đánh lạc họ khỏi tôn giáo của họ)).” Sahih Muslim.

Tiếp theo, Allah (ﷻ) đã phán như sau:

قال الله تعالى: ﴿ فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا (٨) ﴾

((8- Rồi Ngài làm cho nó linh cảm, bởi thế, nó ý thức được điều ác và thiện;))

Có nghĩa là Allah (ﷻ) chỉ cho y thấy được sự phạm tội của y và Taqwa của y. Ngài (ﷻ) làm sáng tỏ và hướng dẫn nó đến với những gì đã được định sẵn cho y.

- Ông Ibn `Abbas (رضي الله عنه) nói về Lời phán của Allah (ﷻ) “ فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا – Rồi Ngài làm cho nó linh cảm, bởi thế, nó ý thức được điều ác và thiện;” như sau: “Ngài (ﷻ) giải thích về cái tốt và cái xấu cho linh hồn nấp hiều.”
- Ông Muhajid, ông Qatadah, ông Ad-Dahhak và ông Ath-Thawri cũng nói về ý nghĩa của Ayah trên tương tự như ông Ibn `Abbas (رضي الله عنه) đã nói.
- Ông Sa`id bin Jubayr (رضي الله عنه) thì nói rằng: “Ngài (ﷻ) ban cho y trí tuệ để nhận thức được những gì tốt và những gì xấu xa.”
- Ông Ibn Jarir (رضي الله عنه) ghi chép lại từ ông Abu Al-Aswad Ad-Dili (رضي الله عنه) rằng ông `Imran bin Husayn (رضي الله عنه) đã nói với ông như sau:
 - ‘Ông có nghĩ rằng những gì mà con người làm và những gì mà họ phấn đấu để đạt được là đã được quy định và quyết định sẵn cho họ không?’

- Hoặc đó là một điều mà chỉ được ghi chép sẵn sau khi Bức Thông Điệp của Allah (ﷻ) được Thiên sứ Muhammad (ﷺ) mang đến cho họ. Và đó cũng là một bằng chứng chống lại họ sau này không?

Ta (Abu Al-Aswad) nói: *‘Đúng hơn, đó là những gì đã được định sẵn cho họ.’*

Sau đó, thì ông `Imran (ﷺ) nói như sau: *‘Có phải đó là một sự bất công không?’*

Ta cảm thấy rất lo sợ về những gì mà ông `Imran (ﷺ) đã nói, và ta đã nói với ông `Imran (ﷺ) như sau: *‘Không có gì cả, ngoại trừ rằng Allah (ﷻ) đã tạo ra nó và Ngài (ﷻ) nắm giữ nó trong Bàn Tay của Ngài (ﷻ). Ngài (ﷻ) không bị tra hỏi về những gì mà Ngài (ﷻ) làm, trong khi họ sẽ bị tra hỏi về những gì mà họ làm.’*

Sau đó, ông `Imran (ﷺ) đã nói: *‘Cầu xin Allah (ﷻ) dẫn dắt ông! Ta chỉ hỏi ông về điều đó với mục đích là để nói cho ông biết rằng có một người đàn ông thuộc Bộ lạc Muzaynah hay là Bộ lạc Juhaynah đến gặp Thiên sứ của Allah (ﷻ) và đã hỏi Người (ﷺ) như sau: “Thưa Thiên sứ của Allah (ﷻ)! Người (ﷺ) có nghĩ rằng những hành động và nỗ lực phấn đấu của nhân loại thì đã được quy định sẵn và đã được ghi chép cho họ từ **Qadr** không? Hay là những gì đó đã được ghi chép sẵn cho họ chỉ sau khi Bức Thông Điệp được vị Thiên sứ (ﷺ) của họ mang đến cho họ; và đó sẽ là một bằng chứng chống lại họ không?”*

Thiên sứ (ﷺ) đáp:

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: "بل شيء قد قضى عليهم"
“Đúng hơn, đó là những gì đã được định sẵn cho họ.”

Người đàn ông đó đã hỏi tiếp: *“Vậy thì cần chi phải làm nữa?”*

Thiên sứ (ﷺ) đáp:

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: "مَنْ كَانَ اللَّهُ خَلَقَهُ لِإِحْدَى الْمُرْتَلَتَيْنِ يُهَيِّئُهُ لَهَا، وَتَصْدِيقُ ذَلِكَ فِي كِتَابِ اللَّهِ تَعَالَى : ﴿وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا . فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا ۗ﴾ ."

*“Người nào được Allah (ﷻ) tạo cho một trong hai chỗ ở (Thiên Đàng hoặc là Hỏa Ngục), thì Ngài (ﷻ) sẽ làm cho y dễ dàng đạt được nó. Như Allah (ﷻ) đã dẫn chứng trong Kinh sách của Ngài (ﷻ) như sau: ((**Thề bởi linh hồn và Đấng đã hoàn chỉnh nó; Rồi Ngài làm cho nó linh cảm, bởi thế, nó ý thức được điều ác và thiện;**)) .”* Imam Muslim và Imam Ahmad đều đã có ghi chép lại Hadith này.

Allah (ﷻ) đã phán như sau:

قال الله تعالى: ﴿قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا (٩)﴾ ﴿وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّاهَا (١٠)﴾

((9- Người nào tẩy sạch nó thì chắc chắn sẽ thành đạt.))

((10- Người nào làm nó thối nát thì chắc chắn sẽ thất bại.))

Có nghĩa là người nào mà thanh tẩy bản thân của y bằng cách tuân theo Mệnh lệnh của Allah (ﷻ) thì y sẽ được thành công.

- Ông Qatadah nói rằng: *“Y tẩy sạch bản thân của y khỏi các đặc tính thấp hèn và xấu xa.”*

- Ông Mujahid, ông `Ikrimah và ông Sa`id bin Jubayr đã nói về Lời phán của Allah (ﷻ): “ وَقَدْ حَابَ مَنْ دَسَّاهَا - **Người nào làm nó thối nát thì chắc chắn sẽ thất bại**” như sau: “Có nghĩa là y làm cho linh hồn trở nên dần ãn, và y coi thường linh hồn bằng cách sao lãng và không chấp nhận sự dẫn dắt đúng hướng. Y làm như vậy cho đến khi y thực hiện các hành vi bất tuân Allah (ﷻ).”
- Ông Al-`Awfi và ông `Ali bin Talhah (رضي الله عنه) thuật lại rằng ông `Ibn Abbas (رضي الله عنه) đã nói như sau: “Nó cũng có nghĩa rằng người thành công là người được Allah (ﷻ) tẩy sạch linh hồn của y; và người thất bại là người bị Allah (ﷻ) làm cho linh hồn của y lẠc lổi.”
- Ông At-Tabarani ghi chép lại từ ông Ibn Abbas (رضي الله عنه) rằng: “ Khi Thiên sứ của Allah (ﷻ) xướng đọc đến Ayat: ((فَاللَّهُمَّهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا) – Thề bởi linh hồn và Đấng đã hoàn chỉnh nó; Rồi Ngài làm cho nó linh cảm, bởi thế, nó ý thức được điều ác và thiện;)), thì Người (ﷺ) dừng lại và thỉnh cầu với Allah (ﷻ) như sau:
 قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: "اللَّهُمَّ آتِ نَفْسِي تَقْوَاهَا أَنْتَ وَلِيِّهَا وَمَوْلَاهَا وَخَيْرٌ مِنْ رِزْقَاهَا "
“Kính thưa Allah! Xin Ngài ban điều tốt đẹp cho linh hồn của bề tôi. Ngài là Đấng Bảo Hộ và Đấng Chủ Tể của nó, và là Đấng tẩy sạch nó một cách ưu việt nhất.”

Trong một Hadith khác, Imam Ahmad ghi chép lại từ Zayd bin Arqam (رضي الله عنه) rằng Thiên sứ của Allah (ﷻ) đã nói như sau:

- قال رسول الله صلى الله عليه وسلم:
- " اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْعَجْزِ وَالْكَسَلِ وَالْهَرَمِ وَالْجُبْنِ وَالْبُخْلِ وَعَذَابِ الْقَبْرِ،
 - اللَّهُمَّ آتِ نَفْسِي تَقْوَاهَا ، وَرِزْقَهَا أَنْتَ خَيْرٌ مِنْ رِزْقَاهَا ، أَنْتَ وَلِيُّهَا وَمَوْلَاهَا ،
 - اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ قَلْبٍ لَا يَخْشَعُ ، وَمِنْ نَفْسٍ لَا تَشْبَعُ ، وَعِلْمٍ لَا يَنْفَعُ ، وَدَعْوَةٍ لَا يُسْتَجَابُ لَهَا "
- “Kính thưa Allah! Quả thực, bề tôi tìm nơi trú ẩn nơi Ngài từ sự yếu kém, lười biếng, già yếu, nhu nhược, keo kiệt và sự trừng phạt trong ngôi mộ.
 - Kính thưa Allah! Xin Ngài ban sự tốt đẹp cho linh hồn của bề tôi và tẩy sạch nó. Ngài là Đấng tẩy sạch nó một cách ưu việt nhất. Ngài là Đấng Bảo Hộ và là Đấng Chủ Tể của nó.
 - Kính thưa Allah! Quả thực, bề tôi tìm nơi trú ẩn nơi Ngài từ một trái tim không biết kính sợ Ngài; một linh hồn mà không biết hài lòng; kiến thức hiểu biết mà không đem lại được lợi ích gì; và một sự thỉnh cầu mà không được phúc đáp.”

Sau đó, ông Zayd (رضي الله عنه) đã nói như sau: “Thiên sứ của Allah (ﷻ) đã thường dạy cho chúng tôi những lời thỉnh cầu này, và bây giờ chúng tôi dạy nó lại cho các ông.” Imam Muslim cũng đã ghi chép lại Hadith này.

ﷻﷻﷻ

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهَا (١١)

11- (Bộ tộc) Thamud, do lòng kiêu căng tự phụ đã phủ nhận sự thật.

إِذْ انبَعَثَ أَشْقَاهَا (١٢)

12- Khi quân khốn nạn nhất trong bọn chúng đứng dậy

فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ نَاقَةَ اللَّهِ وَسُقْيَاهَا (١٣)

13- Thấy thế, Sứ giả của Allah bảo chúng: “Đây là con lạc đà cái của Allah, hãy để cho nó uống nước.”

فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا فَدَمْدَمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُمْ بِذُنُوبِهِمْ فَسَوَّاهَا (١٤)

14- Nhưng chúng cho Người nói dối và cắt nhượng nó. Bởi thế Rabb của chúng đã giện dữ, trừng phạt và san bằng chúng vì tội ác của chúng.

وَلَا يَخَافُ عُقْبَاهَا (١٥)

15- Và Ngài (Allah) không sợ hậu quả (của việc trừng phạt) đó.

◊. Sự Phủ Nhận Của Bộ Tộc Thamud Và Sự Hủy Diệt Của Allah Dành Cho Họ:

Allah đã phán như sau:

قال الله تعالى: ﴿ كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهَا (١١) ﴾

((11- (Bộ tộc) Thamud, do lòng kiêu căng tự phụ đã phủ nhận sự thật.))

Ông Qatadah và Mujahid nói rằng Ayah trên là Allah (ﷻ) phán bảo về Bộ tộc Thamud phủ nhận vị Sứ giả được gửi đến cho họ, do bởi họ đang say mê và đắm chìm vào những công việc đầy bất công và tội lỗi.

Do đó, hậu quả nặng nề đã đến với họ do bởi trong lòng họ họ đã phủ nhận sự dẫn dắt đúng của vị Sứ giả được Allah (ﷻ) gửi đến cho họ.

Allah (ﷻ) đã phán:

قال الله تعالى: ﴿ إِذِ انبَعَثَ أَشْقَاهَا (١٢) ﴾

((12- Khi quân khốn nạn nhất trong bọn chúng đứng dậy))

Có nghĩa là kẻ khốn nạn, thối nát nhất của Bộ lạc là **Qudar bin Salif**. Y là kẻ đã dẫm tâm giết chết con lạc đà cái của Allah (ﷻ). Y là tộc trưởng của Bộ lạc Thamud, và y cũng là người mà Allah (ﷻ) đã đề cập trong Surah Al-Qamar, Ayat 29:

قال الله تعالى:

﴿ فَنَادُوا صَاحِبَهُمْ فَتَعَاطَى فَعَقَرَ ﴾ سورة القمر: ٢٩

((Nhưng chúng gọi bạn bè của chúng đến, cầm dao cắt nhượng con lạc đà.)) [Surah Al-Qamar: 29]

Y là kẻ được tôn kính và sùng ái nhất trong bộ lạc. Y xuất thân từ một gia đình quý phái, và y là một tộc trưởng được tuân theo nhất.

Imam Ahmad ghi chép lại rằng ông `Abdullah bin Zam`ah (ﷺ) thuật lại rằng Thiên sứ của Allah (ﷻ) trong một lần thuyết giáo đã nói về con lạc đà cái của Allah (ﷻ) và Người (ﷻ) cũng

đã đề cập đến kẻ đã giết con lạc đà cái của Allah (ﷻ). Sau đó thì Người (ﷺ) đã xướng đọc “ إِذِ انْبَعَثَ أَشْقَاهَا – Khi quân khốn nạn nhất trong bọn chúng đứng dậy”;

Và Người (ﷺ) đã nói như sau:

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: " انْبَعَثَ لَهَا رَجُلٌ عَارِمٌ عَزِيزٌ مُنِيعٌ فِي رَهْطِهِ مِثْلُ أَبِي زَمْعَةَ "
“Một người đàn ông đã tấn lên tấn công nó¹ là một người đàn ông khỏe mạnh, quý phái và không thể bị đánh bại trong bộ lạc của y; như là Abu Zam`ah.”

Hadith này được Imam Al-Bukhari ghi chép lại trong Quyển sách Tafsir của Imam; và Imam Muslim thì ghi chép lại trong Quyển sách Miêu tả về Hỏa ngục. Còn Imam At-Tirmidhi và An-Nasa’i thì cũng đã ghi chép lại trong Sunan của họ trong những Quyển sách Tafsir.

◆. Câu Chuyện Về Con Lạc Đà Cái Của Thiên Sứ Salih (عليه السلام):

Allah (ﷻ) đã phán:

قال الله تعالى: ﴿ فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ ... ﴾

((Thấy thế, Sứ giả của Allah bảo chúng ...))

﴿ ... نَاقَةَ اللَّهِ ... ﴾

((... đây là con lạc đà cái của Allah ...))

Có nghĩa là hãy thận trọng và không được làm hại con lạc đà cái của Allah (ﷻ) .

﴿ ... وَسُقِّيَاهَا (١٣) ﴾

((13- ... hãy để cho nó uống nước.))

Có nghĩa là đừng ngăn cản nó uống nước, bởi vì nó đã được định sẵn một ngày để uống. Và cũng giống như các người cũng đã được định sẵn một ngày để uống, như các người đã được biết.

Sau đó, Allah (ﷻ) phán:

قال الله تعالى: ﴿ فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا ... ﴾

((Nhưng chúng cho Người nói dối và cắt nhượng nó ...))

Có nghĩa là người dân của Thamud phủ nhận những gì mà Thiên sứ Sahih (عليه السلام) mang đến. Kết quả là họ giết chết con lạc đà cái mà Allah (ﷻ) đã mang nó ra từ một tảng đá như là một dấu hiệu và bằng chứng chống lại họ.

﴿ ... فَدَمَدَمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُمْ بِذُنُوبِهِمْ ﴾

((... Bởi thế Rabb của chúng đã giận dữ, trừng phạt và san bằng chúng))

¹. Con lạc đà cái của Allah (ﷻ).

Có nghĩa là Allah (ﷻ) giận dữ chúng và Ngài (ﷻ) đã tàn phá và hủy diệt chúng.

﴿ ... فَسَوَّاهَا (١٤) ﴾

((14- ... vì tội ác của chúng.))

Ông Qatadah (رضي الله عنه) nói rằng thực tế Tộc trưởng của Bộ lạc Thamud chỉ giết con lạc đà cái sau khi những người thanh niên, người lớn tuổi, đàn ông, đàn bà của Bộ lạc Thamud đồng ý thề trung thành với y. Khi toàn bộ người dân đồng tâm giết con lạc đà cái thì Allah (ﷻ) đã tàn phá hủy diệt chúng vì tội lỗi mà chúng đã phạm.

Allah (ﷻ) đã phán như sau:

قال الله تعالى: ﴿ وَلَا يَخَافُ عُقْبَاهَا (١٥) ﴾

((15- Và Ngài (Allah) không sợ hậu quả (của việc trừng phạt) đó.))

Ông Ibn `Abbas (رضي الله عنه) về ý nghĩa của Ayah trên rằng Allah (ﷻ) không sợ bất kỳ một hậu quả nào cả.

والله أعلم وصلى الله وسلم على نبينا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين

Roh Man Ibrahim
Cựu sinh viên UIA, Malaysia
Chuyển dịch